

Redacció i administració:

C. Carme, 13 - Girona
Telèfon núm. 199

Hores de despatx: 6 a 8 de la vetlla

PREUS: Subscripció trimestral
(13 núms. amb dret als extraordinaris) 1'75

N.º solt 15 cts.

SURT ELS DIVENDRES

Acció Ciutadana

Setmanari del partit REPUBLICÀ FEDERAL
NACIONALISTA de les comarques gironines

Núm. 4 — 23 setembre 1932 — Any I

DELEGACIONS COMARCALS

OLOT - Bonaire, 19
RIPOLL - Trinitat, 6 - 2.º
GIRONA - Carme, 13
PALAMÓS
FIGUERES
PUIGCERDÀ
STA. COLOMA-Clavé 23

EDITORIAL

Què ha fet la República?

La desesperació del monàrquic espanyol a ultrança, la del militar militarista, la del capellà antireligiós, la de l'usurer, la del cacic, la del plutòcrata egoista, la de l'agitador professional paràsit sempre de la producció aliena, la de l'idiota temorenc de tota innovació, són sobrerament justificades. Però no mereixen cap consideració. Aquests subjectes són impotents per a sentir la humanitat, la justícia, el patriotisme i la responsabilitat que la República significa i representa. La seva amargor biliosa és tan natural com l'optimisme i la joia del ciutadà republicà conscient que al record de la seva col·laboració en l'enderrocament d'un règim d'oprobí, hi uneix la sensació que dóna el panorama polític per l'obra realitzada pels governs i el parlament de la República. No ho callem entre nosaltres. Desoïm l'etern descontent i el protestant per sistema. La realitat històrica és així: si mai al món no s'havia produït un canvi de règim en la forma civicament exemplar que va fer-se a Espanya el dia 12 d'abril de 1931, mai al món no s'havia produït una obra de govern i legislativa amb major honradesa o conseqüència, i de tanta intensitat, com la de la República espanyola en igualtat de temps.

Conta el govern en l'haver de la seva actuació durant un any i mig, amb la restauració del prestigi de l'autoritat per la intel·ligència i la moralitat de la seva conducta, pel contacte constant amb l'opinió, per l'energia precisa en cada circumstància, per la reconquesta de la consideració internacional, pel redressament del crèdit.

I el Parlament? Podria dir-se que sense defallir mai en l'exaltació patriòtica popular, ha treballat catorze mesos seguits per a produir una obra que no te parió. Acaba de tancar ara les portes fent el primer punt i apart en la seva història, puix que els pocs dies en què va suspendre les sessions per Nadal foren un simple parèntesi. Significava, però, l'assoliment de quelcom que dissortadament no s'havia aconseguit en la primera República: la discussió—treballant dia i nit— i aprovació del còdic fonamental del nou règim, de la norma jurídica que regulava els drets i deures de tots els ciutadans sense diferències d'origen, d'edat, de sexe, de professió, de creences i de posició social, i impossibilitava l'imperi de l'arbitrarietat i el caprici en les relacions entre els estaments i els membres de la societat republicana. Havia fet això i havia establert, ans de fi d'any, el poder moderador, portant a la primera magistratura a D. Nicet Alcalà Zamora, l'home tan exemplar pel seu saber com per la seva bondad.

En la segona etapa — de gener a setembre —, no ha estat menys feconda ni menys transcendental l'obra del Parlament. Organitzada l'hisenda, amb prou feina queda entranya on no hagi entrat el bisturí de la voluntat nacional per extirpar-ne els focus d'infecció produïts durant una submissió de quatre segles. S'enderrocava el corcat o trencadís i s'hi posava una arquitectura nova i forta. Al lloc d'un catolicisme intolerant, la llibertat de consciència; al lloc d'una casta militar, un exèrcit de la Nació i per la Nació; al lloc d'un règim d'en-